

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Secretaris der natuur : de Franse conservatieve denker Louis de Bonald en zijn Theorie van de Macht

Audenaerde, R.F.C.

Citation

Audenaerde, R. F. C. (2009, November 18). *Secretaris der natuur : de Franse conservatieve denker Louis de Bonald en zijn Theorie van de Macht*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/14366>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/14366>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

STELLINGEN

behorende bij het proefschrift

Secretaris der natuur

De Franse conservatieve denker Louis de Bonald en zijn Theorie van de Macht

van Roeland Audenaerde

1. Behalve een frontale aanval op de moderne liberale democratie is Bonalds *Theorie van de Macht* ook een subtiele verdediging van een eeuwenoude traditie van aristocratisch verzet tegen het koninklijk absolutisme.
2. De aristocratische dimensie van Bonalds gedachtegoed treedt pas goed op de voorgrond wanneer men dit bekijkt door de bril van het classicisme, dat de geschiedenis en een conceptueel kader uit de klassieke oudheid tot norm verheft voor de contemporaine politiek.
3. Het veelvuldig gebruik van antieke referenties en historische argumentaties gedurende de Franse Revolutie en daarna, zowel ter linker- als ter rechterzijde, wijst op een opmerkelijke bestendigheid (om niet te zeggen universaliteit) van het classicistisch discours.
4. Ofschoon Bonald op dusdanig diverse wijzen is gerecipieerd dat hij bezwaarlijk tot ‘voorloper’ van slechts één specifieke stroming valt te reduceren, dient hij, wanneer men hem desalniettemin als voorloper van een specifieke stroming wenst te bestempelen, veeleer te worden aangemerkt als een voorloper c.q. grondlegger van het (antiliberaal, continentaal) conservatisme dan van het fascisme.
5. Hoewel wij – met de kennis die wij hebben van het verleden – eigenlijk niet in staat zijn om dat verleden ‘weg te denken’, is dit laatste een vereiste voor een evenwichtige, niet-teleologische historiografie, dat wil zeggen: voor een geschiedschrijving die ‘het oude in het nieuwe’ minstens zo sterk belicht als ‘het nieuwe in het oude’.
6. De geschiedenis van politieke ideeën is onvoorspelbaar, in die zin althans dat zij geen lineair verloop heeft maar zich voltrekt in hink-stap-sprongen.
7. Het poldermodel stamt niet uit de vlakke Hollandse polder, maar is ideologisch traceerbaar tot de steile hoogten van het contrarevolutionaire Frankrijk.
8. Minstens zozeer als in de Verlichting wortelt het socialisme in de duistere spelonken van het Traditionalisme, de Reactie en de Romantiek.
9. Vanuit ideeënhistorisch perspectief beschouwd is het islamitisch fundamentalisme een westers exportproduct.
10. Fruin had het bij het rechte eind toen hij de contrarevolutionaire doctrine van Groen van Prinsterer duidde als een katholiek legitimisme.